

J'accuse

Minä syytän suomalaisia sarjakuvan harrastajia suomalaisen sarjakuvan laiminlyömisestä. Perustamisesta lähtien Suomen sarjakuvaseuran tärkein tehtävä on ollut suomalaisen sarjakuvan kehittäminen. Tämä työ oli tuottanut tuloksia 70-luvun lopulla. Nuoret ja innokkaat harrastajat Seinäjoella, Oulussa, Kuopiossa ja muualla rohkeasti perustivat omia sarjakuvalehtiä. Suomalainen sarjakuva oli astunut jättiaskeleeseen eteenpäin. Mutta perustaminen ei riittänyt. Lehti piti painaa, ja painatus vaati rahaa, jota ei taivaasta tippunut. Siispä painatuskulut saatiin keräämällä mainoksia paikakunnan yrityksiltä, mikä on tosi hauskaa hommaa. Näin lehti saatiin painetuksi ja myytiin. Aikaa myöten havaittiin jossakin olevan vikaa. Myynti ei vastannut odotuksia. Hurskaista puheista huolimatta suomalaisten sarjakuvan harrastajien eliitti ei rynnännyt ostamaan varastoja tyhjäksi. Tämä eliitti oli enemmän kiinnostunut Asterixelästä, ankoista, korkkareista ja muusta ulkomaisesta sarjakuvasta. Viitaten tuohon Suomen sarjakuvaseuran jaloon tavoitteeseen ei liene liikaa vaadittu, että seuran jäsenet, joiden todella katsoisi olevan jonkinlainen eliitti sarjakuvanlukijoiden ytimessä, omalta osaltaan tukisi suomalaista sarjakuvalehdistöä ostamalla näitä lehtiä.

Tottahan me selviämme ilman tuota eliittiäkin. Kannus saa päivittäin uusia tilaajia, ja vanhoja numeroita häviää varastosta tasaisesti. Kuitenkin tätä menoa kestää vielä pitkään ennen kuin voimme kattaa Kannuksen painatuskulut tilaustuloin. Siispä keräämme yhä mainoksia. Jos Suomen sarjakuvaseuran tuhatpäisestä jäsenkunnasta jokainen tilaisi Kannuksen tai jonkun muun suomalaisen sarjakuvalehden, olisi todella suomalaisen sarjakuvalehdistön tulevaisuus turvattu. Tottahan me porskutamme eteenpäin ilman tuota eliittiäkin, mutta helpompaakin työmme voisi olla. Ja sitä paitsi. Tässä yhteydessä on herännyt kysymys: Kenelle me teemme suomalaista sarjakuvalehteä, jos tämä eliitti ei siitä ole kiinnostunut. Vastaus on varmasti tosi hauska.

Jollakin tapaa suomalaista sarjakuvan harrastajaa voisi syyttää tietämättömyydestä. Yhdysvalloissa harrastajat ostavat noin 10 % perinteisestä kaupallisesta sarjakuvasta. Jokunen kappale luettavaksi, joitakin varmaan talteen ja joitakin vaihtolehdiksi. Pienipainokisten epäkaupallisten lehtien kohdalla harrastajien ostoprosentti lienee vielä suurempi. Ja suomalaiset keräävät lehtiä, joita painetaan 300 000 kappaletta 50 kertaa vuodessa, ja unohtavat suomalaisen, neljä kertaa vuodessa ilmestyvän lehden, jonka painos on mitätön verrattuna kaupallisten kustantamojen lehtiin. Kannus ja muut suomalaiset lehdet ovat tälläkin tapaa siis keräilykohteina korkeimman luokan harvinaisuuksia.

Hyvä on. Ehkä joku heräsi. Jos hän kuitenkin kuvittelee keräävänsä täydellisen kokoelman Kannuksia, niin lievää vahingoniloa tuntuu voin sanoa, että liian myöhään, vesipääsky. Kun Kannus 2/80 on myyty loppuun, ja varhaisempiaakin numeroita on kohtalaisen vähän jäljellä, niin et enää ainakaan meidän kauttamme kaikkia numeroita saa. Tuo Kannus 2/80, legenda jo eläessään, myytiin aikoinaan varsin pian loppuun. Vaan sitä ei myyty tuolle eliitille. Jostakin syystä näet sitä on hyvin paljon aktiivista ja kriittistä sarjakuvan harrastusta Suomen sarjakuvaseuran ulkopuolella. Miksihän?

Siispä suurimmalla osalla Suomen sarjakuvaseuran jäsenistä ei ole kokoelmisissa Kannuksia. Tuskinpa heillä on surrealistista Zärpää tai humanista Kuplaakaan puhumattakaan savolaisten No niinista. Ehkä heillä on sentään täysi kokoelma Tex Willereitä. Aamen.

Uskon kuitenkin, että ylläoleva kirjoitus on herättänyt Sinua, arvoisa suomalainen sarjakuvan harrastaja. Mutta ei riitä, että ryhdyt nyt hankkimaan suomalaisia lehtiä. Sinä voit ja Sinun pitää pyytää, että lähikirjastosi tilaa suomalaisia sarjakuvalehtiä. Näytä heille viimeisintä Sarjainfoa, Kalervo Pulkkinen kirjoitusta Hesarista 19.1.1980 tai tätä kirjoitusta. Ja et usko, miten moni kirjasto maassamme on vielä ilman Sarjainfoa. Vaadi kirjastoasi tilaamaan myös Sarjainfon. Toisaalta, kokemuksesta tiedän, ettei varsinkaan maalaiskirjastoille jää muutamaa kymppiä suomalaisen sarjakuvalehden ostamista varten sen jälkeen, kun kirjastonhoitajat ovat hankineet viimeisimmät Sariolat, MacLeanit, Polvat ja Aku Ankat. Yrittää aina voi. Voit muuten pyytää myös koulusi kirjastoa tilaamaan näitä lehtiä. Näetkös, Suomen sarjakuvaseuran rivijäsenkin voi huomattavan paljon toimia yhteisen sarjakuvaaattemme hyväksi.

Yllä oleva kirjoitus on ehkä kirjoitettu liikaa Kannus-keskeisesti, mutta tarkoituskeni on puhua koko uuden suomalaisen sarjakuvalehdistön puolesta. Sinusta, Suomen sarjakuvaseuran jäsen, ei riipu vain se, jääkö tämä lupaava alku joutsenlauluksi. Sinusta riippuu paljon myös lehdistön taso. Ja älköönkään käsitettäkö minua väärin siinä, että vaatisin unohtamaan ulkomaisen sarjakuvan. Ei. Harrastan sitä itsekin, mutta lienee jokaisen myönnettävä, että suomalaiselle sarjakuvalle on annettava tasaveroinen huomio osakseen.

Ilpo Lagerstedt